

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Федерален отдел по икономическите въпроси FDEA
Държавен секретариат по икономическите въпроси SECO
Дирекция по труда
Пазар на труда / осигуряване за безработица

Стачката в Швейцария Правна гледна точка

19 октомври 2017

**Държавен секретариат по икономическите въпроси, SECO
Берн**

Съдържание

- Определение
- Условия, при които стачката е възможна
- Закон за стачките и социален диалог
- Принцип на пропорционалност
- Право на стачка в общественения сектор
- Последици от стачката

Възможно ли е това в Швейцария?

Берн – октомври 2017

Определение

- 1
  - Определение от нашия върховен федерален съд:
    - Колективен отказ за работа с цел да се постигнат определени условия на труд, определени от един или повече работодатели.
  - Целта е да се коригират или компенсират съществуващите неравенства в условията на труд и да се възстановят хармоничните индустриални отношения
  - Право на стачка от 1999 г. във Федералната конституция, чл. 28:
    - “³ Стачки и блоикоти са разрешени, ако се отнасят до трудови правоотношения и ако не противоречат на изискванията за запазване на мирните трудови правоотношения или за провеждане на помирителни процедури.
    - ⁴ Законът може да забрани на определени категории лица да предприемат стачни действия.”

Условия, при които стачката е възможна

3
6

Член 28 предвижда няколко кумулативни условия, определени от Федералния съд:

- a. Стачката трябва да е свързана с проблемите на заетостта
обща, солидарни политически или подкрепящи стачки са забранени
- b. Трябва да отговаря на колективния трудов договор, *за да се гарантира в най-голяма степен индустриален мир*
- c. Трябва да спазва принципа на пропорционалност
Счита се за последна възможност. Приоритет са медиацията и помирението
- d. Нужда от подкрепата на Съюз (само в юриспруденцията, а не в член 28)
не е индивидуално право, а колективно право, което принадлежи на Съюз.
- e. Not belong to a category of person for which strike is prohibited

Закон за стачките и социален диалог

- 4
7
- Колективните трудови договори регулират условията за работа в компанията или даден клон. Те включват задълженията на работодателите и на работниците.
    - Например: минимални заплати, продължаване на заплащането, почивка, работно време или прекратяване на трудовото правоотношение
  - Швейцарският федерален кодекс за задължение поема задължението да поддържа хармонични трудови отношения (paix du travail) и по-специално да се въздържа от враждебни действия по въпросите, регулирани от колективния трудов договор.
    - Ако мотивът на стачката се регулира от колективния трудов договор, стачката е забранена.
    - Разлика между абсолютно и относително задължение.

Принцип на пропорционалност

- 2
- 4
- Стачката е разрешен като последна възможност, когато Медиацията и помирението не са успели.
    - Във всички кантони и на федерално равнище съществува помирителна служба (за колективни трудови спорове)
    - Мнението на социалните партъори?

Пропорционалност на стачката

- "битката" трябва да бъде лоялна (без насилие, без разрушение)
- Трябва да бъде ограничено във времето, за да не се засяга повече от необходимото икономическите интереси на компанията

Право на стачка в публичния сектор

- 5
- Член 28 Конституция: не може да бъде забранено на всички държавни служители
  - Сложена материя поради федерализма, всеки кантон има различни правила
  - Като цяло :
    - Тъй като държавните служители имат трудов договор, стачката е разрешена
    - Възможност за стачка, ако съществува колективно споразумение, или се водят дискусии за промяна на закона или на наредба, съдържаща условия за наемане на работа
    - Може да бъде забранено само когато се отнася до обществения ред, а не за общественото благосъстояние и ако е пропорционално
    - Задължение за поддържане на минимални услуги по отношение на спазването на пропорционалността в областите:
      - Забравеопазване
      - Обществен ред
      - Пожарогасене

Последици от стачката (I)

8 Ако стачката е законна :

- 9
- Договорените отношения се запазват и основните задължения се преустановяват (само заплащане на заплатата и работата).
  - Работодателят не може да прекрати договора незабавно или в рамките на предизвестие.

Ако го направи: незаконно прекратяване съгласно 336, I, b FCO:

“защото другата страна упражнява конституционно право ... ”или 337 FCO (незабавно прекратяване само само поради основателна причина)

- Последствие от незаконно прекратяване:
  - Не обезсилва прекратяването
  - Дава право на парична компенсация от макс. 6 месечни заплати и при определени условия за нарушаване на личните права.

Последици от стачката (II)

- 8 • Ако стачката е незаконна:
- 9 Прекратяване на трудовия договор от работодателя в рамките на предизвестие без компенсация

Незабавно прекратяване е възможно, ако има основателна причина (особено ако служителят знае, че стачката е незаконна).

- Отговорност в случай на незаконна стачка
  - В краен случай принуда в смисъла на швейцарското наказателно право
  - Компенсиране на щетите (член 321e FCO)

Въпроси?

Благодаря Ви за вниманието!

Jeremy-D. Benjamin

Deputy Head Legal services

Federal Department of Economic Affairs, Education and Research EAER

State Secretariat for Economic Affairs SECO

Labour Market / Unemployment

TCJD Legal services

Holzikofenweg 36, 3003 Bern

T: +41 (0)58 462 28 10

N: +41 (0)79 875 29 06 jeremy-david.benjamin@seco.admin.ch